

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain ja yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 64/1996 vp laeiksi rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain ja yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta

annetun lain muuttamisesta. Eduskunta, jolle maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 7/1996 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1303/94) 2 §:n 3 momentin 8 ja 9 kohta sekä 5 momentti, 15 §:n 2 momentti, 19 §:n 4 momentti, 25 §:n 1 momentti, 8 luvun otsikko, 26 §, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §:n 4 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 33 §:n otsikko ja 1 momentti, 39 ja 40 §, 48 §:n 2 momentti ja 49 § sekä

lisätään 2 §:n 3 momenttiin uusi 10 ja 11 kohta ja pykälään uusi 6 momentti, lakiin uusi 26 a, 29 a ja 31 a §, 32 §:ään uusi 4 momentti ja 41 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3—5 momentti siirtyvät 4—6 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee lisäksi rakennerahastojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään sekä Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2052/88 ja sitä täydentävän Euroopan yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoa siltä osin, kuin se koskee:

- 8) vesivarojen käyttöä ja hoitoa;
- 9) uusjakojen tukemista;
- 10) maaseudun elinolosuhteiden ja toi-

meentulomahdollisuuksien parantamista; tai 11) edellä 1—10 kohdassa mainittuihin asioihin Euroopan yhteisön yhteisöaloiteohjelmien mukaisesti kohdistettavia toimenpiteitä.

Uusjakojen tukemisesta on voimassa, mitä uusjakojen tukemisesta annetussa laissa (24/81) ja vesihuoltohankkeiden tukemisesta, mitä yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa (56/80) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

Tätä lakia sovelletaan 31 §:n säännöksiä lukuun ottamatta myös niihin varoihin, joita asianomainen muu ministeriö tai valtioneuvosto antaa Euroopan yhteisön rakennerahastojen varoista tämän lain täytäntöönpanosta vastaavan hallinnonalan käyttöön.

15 §

Metsityksen ja metsänparannuksen tuki

Metsänparannustöiden osalta on voimassa, mitä metsänparannuslaissa (140/87) ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa (1057/82) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Pellon metsittämistä koskevan tuen enimmäismäärästä sekä yleisistä ehdoista päättää valtioneuvosto. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet tukijärjestelmän täytäntöönpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

19 §

Tuen saaja

Muu kuin julkisyhteisö voi olla tuen saaja vain, jos se antaa tarvittaessa tuen myöntäjälle riittävät vakuudet siltä varalta, että hanke jää kesken ja siitä aiheutuu vahinkoa joko tuen myöntäjälle tai muulle hankkeen rahoittajalle. Valtioneuvosto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset siitä, milloin vakuuksien antaminen on tarpeen.

25 §

Tuki muiden tuottajajärjestöjen perustamiseen

Neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1360/78 tarkoitettua käynnistysavustusta myönnetään sellaisille tunnustetuille tuottajajärjestöille, joiden tarkoituksena on parantaa Suomessa tuotettujen maataloustuotteiden pääsyä markkinoille samoin kuin maataloilla jalostettujen tuotteiden markkinointia. Tukea ei myönnetä tuotannonalalle, jota ei ole erikseen hyväksytty tukeen oikeutetuksi. Valtioneuvosto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset tuottajajärjestöjen tunnustamisen edellytyksistä.

8 luku

Rakennerahastojen tavoitteisiin ja yhteisöaloitteisiin perustuvat tuet

26 §

Tuettavat toimenpiteet

Edellä tässä laissa säädetyn lisäksi tukea voidaan myöntää rakennerahastojen tavoitteiden tai yhteisöaloitteiden mukaisten ohjelmien toimeenpanoon tai muihin rakennerahastojen osaksi rahoitettuihin hankkeisiin seuraavasti:

1) toimenpiteisiin, jotka sisältyvät neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2052/88 1 artiklassa säädettyyn tavoitteita 2 ja 5b koskevaan ohjelmaan;

2) toimenpiteisiin, jotka sisältyvät Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehtyyn sopimukseen liittyvän pöytäkirjan N:o 6 1 ja 4 artiklassa tarkoitettua tavoitetta 6 koskevaan ohjelmaan;

3) toimenpiteisiin, joita koskee neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4253/88 11 artiklassa tarkoitettu yhteisöaloitteesta toimeenpantava ohjelma;

4) toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen 1—3 kohdassa tarkoitettujen ohjelmien tekniseksi toteuttamiseksi tai jotka ovat ohjelmiin sisältyvien toimenpiteiden koe- tai mallihankkeita; sekä

5) muihin kuin edellä 1—4 kohdissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, jotka perustuvat neuvoston asetukseen (ETY) N:o 2052/88 ja joiden osarahoitukseen myönnetään varoja Euroopan yhteisön rakennerahastoista.

Valtioneuvosto päättää tarkemmin niistä seikoista, jotka neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2052/88 säädetyn lisäksi on otettava huomioon 1 momentin mukaisen tuen myöntämisessä.

26 a §

Tuen tavoitteet

Myönnettäessä tämän lain nojalla tukea 26 §:ssä tarkoitettuja alueita varten on neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2052/88 ja sen

nojalla annetuissa muissa neuvoston asetuksissa säädetyn lisäksi erityisesti kiinnitettävä huomiota alueiden tasapainoiseen kehittämiseen, maaseutuyrittäjien toimeentulomahdollisuuksien parantamiseen, palvelujen oikeudenmukaiseen saatavuuteen sekä elinkeinojen tukemisen avulla saavutettavaan alueelliseen hyvinvointiin. Tukea suunnattaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota alueiden omiin luontaisiin voimavaroihin sekä ympäristönsuojeluun ja maisemanhoitoon. Tuen on mahdollisimman tehokkaasti vahvistettava myös niitä päämääriä, joita tässä laissa tarkoitettuja tukia koskevissa tuotannonalasuunnitelmissa ja -ohjelmissa kyseisille tuille on asetettu.

27 §

Tuen saajat

Tukea voidaan valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein myöntää luonnolliselle henkilölle, useammalle luonnolliselle henkilölle yhdessä, yksityis- ja julkisoikeudelliselle yhteisölle, säätiölle taikka edellä mainituille yhteisesti. Milloin hankkeen toimeenpano on tarkoituksenmukaisinta antaa kunnan tai kuntayhtymän taikka kunnallisen viranomaisen tehtäväksi, toimivat ne samalla vastuulla kuin valtio välittäessään tuen lopullisille tuen saajille.

Metsänparannusta, uusjakoja sekä vesihuoltohankkeita tuettaessa on tuen saajista kuitenkin voimassa, mitä metsänparannuslaissa, uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ja yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa säädetään.

28 §

Tuet ja niiden kohteet

Uusjakojen, yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden ja metsänparannushankkeiden osalta on voimassa, mitä uusjakojen tukemisesta annetussa laissa, yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa ja metsänparannuslaissa säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Tuettavan hankkeen tulee kuitenkin täyttää myös tässä

laissa säädetty tuen myöntämisen edellytykset.

29 §

Suunnitelmaan sisällytettävät toimenpiteet

Maaseutuelinkeinoviranomaiset ja metsäkeskukset voivat niiden valtion talousarvion hallinnonalalleen osoitettujen määrärahojen sekä maatilatalouden kehittämisrahaston varojen osalta, joita ei ole erikseen osoitettu alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/93) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuiksi aluekehitysrahoiksi, osallistua mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettuihin ohjelmiin tai vastaaviin muihin ohjelmiin tai suunnitelmiin. Edellytyksenä osallistumiselle tältä osin on, että suunnitelmassa, jonka toteuttamisesta on kysymys, on otettu huomioon myös tämän lain erityisesti maatilatalouden rakenteelle ja maataloustuotteiden markkinoinnin edistämiseksi asetetut tavoitteet. Edellä sanottu koskee myös kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalaa siltä osin, kuin on kysymys maa- ja metsätaloustuotteiden jalostuksesta ja markkinoinnista.

29 a §

Muut rakennerahastojen varoilla toteutettavat toimenpiteet

Mitä 26—29 §:ssä säädetään, noudatetaan soveltuvin osin myös muihin toimenpiteisiin, jotka kuuluvat 2 §:n soveltamisalaan ja joita rahoitetaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta, Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta. Valtioneuvosto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset tuen saajista, tuen välittäjistä, tuen määrästä, tukiehdosta sekä tuen maksamisesta ja valvonnasta.

31 a §

Yhteisön muiden rakennerahastojen varat

Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta Suomelle myönnettujen varojen hallinnoinnista vastaava ministeriö (*rahastovastuuministeriö*) antaa varat käytettäväksi 26 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien toteuttamiseen tämän lain mukaisesti.

Rahastovastuuministeriö vastaa myös kyseisten varojen tulouttamisesta valtion talousarvioon, varojen tilittämisestä Euroopan yhteisön komissiolle ja komission edellyttämien selvitysten antamisesta. Edellä 31 §:ssä tarkoitetut viranomaiset ovat velvolliset antamaan tarvittavat tiedot varojen käytöstä rahastovastuuministeriölle.

32 §

Täytäntöönpanovastuu

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, maaseutuelinkeinopiirit, metsäkeskukset ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset. Maa- ja metsätaloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tukea koskevalta osalta tämän lain täytäntöönpanosta huolehtii myös kauppa- ja teollisuusministeriö. Maatalouden ympäristötuen täytäntöönpanosta huolehtii maa- ja metsätalousministeriö yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Vesihuolto-, vesistö- ja ympäristönhoitotöitä koskevien hankkeiden tukeen sovelletaan, mitä yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa viranomaisten toimivallasta säädetään tai kysymyksessä olevissa asioissa ministeriöiden toimivallasta muutoin säädetään. Täytäntöönpanoon kuuluvia tehtäviä suorittavien viranomaisten ja muiden organisaatioiden välisestä tehtävien jaosta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta kunnalle aiheutuvista kustannuksista ei makseta valtion varoista muuta kuin kuntien valtionosuuslaissa (688/92) säädettyä korvausta. Tehtävien lisäys otetaan kuitenkin huomioon valtionosuuden suuruutta määrätessä. Milloin kysymys on yksittäistapauksia koskevista tuen valvontaan ja takaisinperimiseen liittyvistä tehtävistä, valtion viranomaiset ovat velvolliset avustamaan maa- ja metsätalousministeriötä sekä 19 §:ssä tarkoitettua tuen osalta myös kauppa- ja teollisuusministeriötä ja sen alaisia viranomaisia sekä ympäristöasioiden osalta myös ympäristöministeriötä ja sen alaisia viranomaisia korvauksetta. Neuvontajärjestöille suoritettavista maksuista määrää maa- ja metsätalousministeriö.

Mitä muualla tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään viranomaisista, koskee soveltuvin osin myös metsäkeskuksia.

33 §

Pysyvän luonnonhaitan korvaamista koskevan tuen ja maatalouden ympäristötuen hallinnointi ja valvonta

Edellä 13 ja 14 §:ssä tarkoitettujen tukien hallinnoinnissa ja valvonnassa on soveltuvin osin noudatettava, mitä tietyistä tukijärjestelmiä koskevasta yhdenmukaisuudesta ja valvontajärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3508/92 ja sen nojalla annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3887/92 säädetään.

39 §

Pysyvän luonnonhaitan korvaamista koskevan tuen lakkauttaminen ja takaisinperiminen

Edellä 13 §:ssä tarkoitettua tuen lakkauttamisen ja takaisinperimisen osalta on noudatettava, mitä 33 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asetuksissa säädetään väärin perustein myönnetystä hehtaari- ja kotieläinperusteisesta tuesta. Kyseinen tuki voidaan lakkauttaa tai maksettu tuki periä takaisin myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain (1336/92) 7 §:n nojalla.

40 §

Muun pelto-, metsä- tai kotieläinperusteisen tuen lakkauttaminen ja takaisinperiminen

Edellä 14 §:ssä tarkoitettua maatalouden ympäristötuen lakkauttamisen ja takaisinperimisen osalta noudatetaan, mitä 33 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asetuksissa säädetään väärin perustein myönnetystä hehtaari-perusteisesta tuesta.

Maatalouden ympäristötuki voidaan lakkauttaa ja maksettu tuki periä takaisin myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 7 §:n mukaisesti. Mainittua lainkohtaa sovelletaan lisäksi 15 ja 16 §:ssä tarkoitettui-

hin tukiin, ellei kyseisiä tukia koskevassa lainsäädännössä ole muuta säädetty.

41 §

Muun kuin 39 ja 40 §:ssä tarkoitetun tuen lakkauttaminen ja takaisinperiminen

— — — — —
Metsänparannustöiden osalta ei kuitenkaan sovelleta 2 momentin 2 ja 3 kohtaa. Niiden sijasta noudatetaan, mitä metsänparannuslain 36—39 §:ssä säädetään.
— — — — —

48 §

Muutoksenhaku

— — — — —
Oikeuteen hakea muutosta ratkaisuihin, jotka koskevat 15, 16 ja 26 §:ssä tarkoitettuja tukia, sovelletaan, mitä metsänparannustöiden osalta metsänparannuslaissa ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa, varhaiseläkkeiden osalta maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa (1293/94), uusjakojen osalta uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ja vesihuoltotoimenpiteiden osalta yhdyskuntien vesi-

huoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa tai niitä vastaavassa uudessa laissa säädetään. Muutoin tämän lain nojalla annettuihin ratkaisuihin haetaan muutosta siten, kuin maaseutuelinkeinolain mukaisiin päätöksiin haetaan muutosta. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea sellaiseen tuen myöntämisestä koskevaan ratkaisuun, jossa tuen määrän ja ehdot ratkaisee Euroopan yhteisöjen toimielin yksittäistä tuensaajaa sitovasti hankkeen tai ohjelman hyväksymisen yhteydessä. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan päätökseen, joka koskee 19 §:ssä tarkoitettua tukea, saa hakea muutosta siten, kuin muutoksenhausta yritystuesta annetussa laissa (1136/93) säädetään.

49 §

Muun tuen käyttöönottaminen

Valtioneuvosto voi valtion talousarvion rajoissa päättää sellaisen uuden tukijärjestelmän käyttöönottamisesta, jonka toteuttamiseen myönnetään osarahoitusta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta, Euroopan aluekehitysrahastosta tai Euroopan sosiaalirahastosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Laki

yhdyiskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun lain (56/80) 5 §:n 1 momentin 2 kohta ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentin 2 kohta 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1376/89) ja 9 § 16 päivänä kesäkuuta 1995 annetussa laissa (866/95), sekä lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 29 päivänä joulukuuta 1989 annetulla lailla, uusi 3 momentti, sekä 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa, uusi 3 momentti, seuraavasti:

1 §

— — — — —
Jollei maa- ja metsätalouden rakennepo-

liittisistä toimenpiteistä annetusta laista (1303/94) muuta johdu, tätä lakia sovelletaan myös myönnettäessä yhdyskuntien ve-

sihuoltotoimenpiteisiin sellaisia avustuksia, joiden rahoittamiseen saadaan tukea Euroopan yhteisön rakennerahastoista.

4 §

Valtion ja Euroopan yhteisön rakennerahastojen varoista myönnettävän rahoitustuen yhteismäärä saa olla enintään 75 prosenttia 3 §:ssä tarkoitetuista kustannuksista. Milloin avustuksen saajalle on myönnetty tukea rakennerahastosta, ei avustuksen saajalle voida samaa hanketta varten myöntää valtion varoista lainaa tai lainaa, jonka osalta valtio maksaa korkotukea.

5 §

Vesihuoltoavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että

2) hanketta varten on laadittu hyväksyttävä suunnitelma kustannusarvioineen, jota laadittaessa on otettu huomioon vesivarojen kestävä käytön periaatteet sekä alueellinen vesihuollon yleissuunnitelma ja kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma;

9 §

Alueellisen ympäristökeskuksen on määrättävä vesihuoltoavustus kokonaan tai asianomaiselta osin takaisin maksettavaksi, jos avustuksen saaja on käyttänyt avustuksen muuhun kuin mihin se on myönnetty tai jos hän on avustuksen saamiseksi antanut vääriä tai harhaanjohtavia tietoja tai salannut tietoja ja menettelyllä on ollut vaikutusta avustuksen myöntämiseen tai ehtojen asetteluun taikka jos avustus on muutoin suoritettu virheellisin edellytyksin tai perusteettomasti. Avustusta ei saa määrätä takaisin maksettavaksi enää sen jälkeen, kun avustuksen myöntämisestä on kulunut 10 vuotta. Avustuksen saaja on velvollinen maksamaan takaisin perittävälle avustusmäärälle vuotuista korkoa ja viivästyskorkoa. Valtioneuvosto päättää takaisinperinnässä käytettävästä korkokannasta ja viivästyskoron suuruudesta.

Edellä 1 momentin säännösten estämättä on noudatettava, mitä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) n:o 2988/95 säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 1996